

Становништво

Природно кретање становништва

Јелена Томић
наставница географије

Промена броја становника на Земљи

- Природно кретање становништва-наталитет, морталитет и природни прираштај.
- Механичко кретање становништва-миграције.

- **Наталитет**-број живорођених у неком временском периоду, најчешће у једној години.
- **Стопа наталитета**-број рођених на 1.000 становника. Изражава се у промилима(‰).

$$\text{стопа наталитета} = \frac{\text{наталитет (број живорођених)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

■ Пример:

Држава која има 7 000 000 становника и у којој се роди годишње 63 000 беба има стопу наталитета од 9‰.

$$(63\ 000 : 7\ 000\ 000) \times 1\ 000$$

Стопа наталитета 9‰ значи да се на 1000 становника родило годишње 9 нових становника.

Стопа наталитета у свету, 2013. године

број рођених на 1 000 становника

Различитост стопе nataliteta у свету

ВИСОКА СТОПА НАТАЛИТЕТА

- рано ступање у брак,
- низак ниво образовања,
- верска и традиционална схватања...

неразвијене државе:

Нигер, Ангола, Авганистан, Ирак, Гватемала

НИСКА СТОПА НАТАЛИТЕТА

- касније ступање у брак
- већа посвећеност себи и личним интересима него породици...

развијене државе:

Немачка, Португалија, Италија

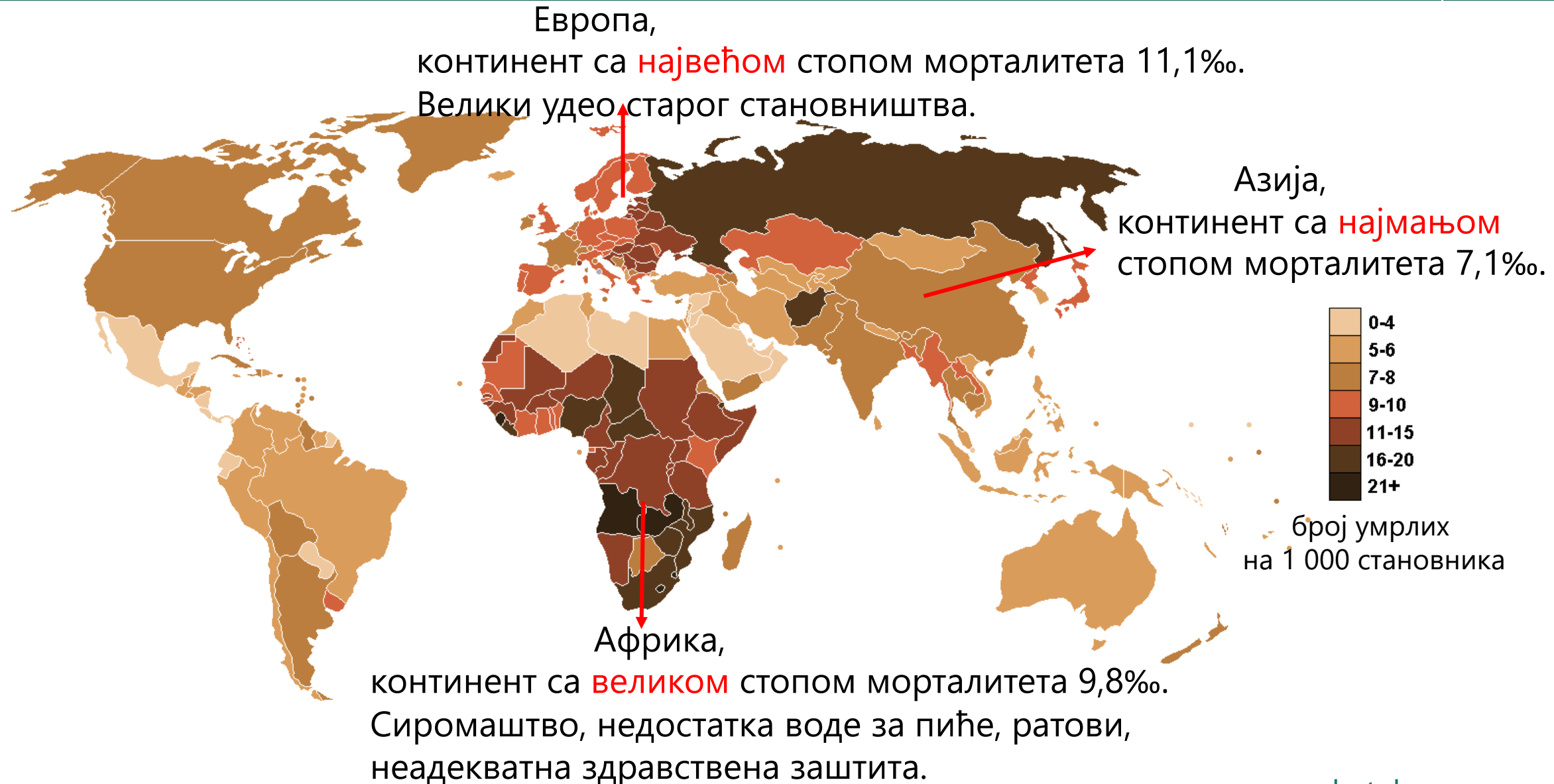

- **Морталитет** или **смртност** становништва, представља број умрлих у неком временском периоду, најчешће у једној години.
- **Стопа морталитета**-број умрлих на 1.000 становника. Изражава се у промилима(‰).

$$\text{стопа морталитета} = \frac{\text{морталитет (број умрлих)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

Стопа морталитета у свету, 2009. године

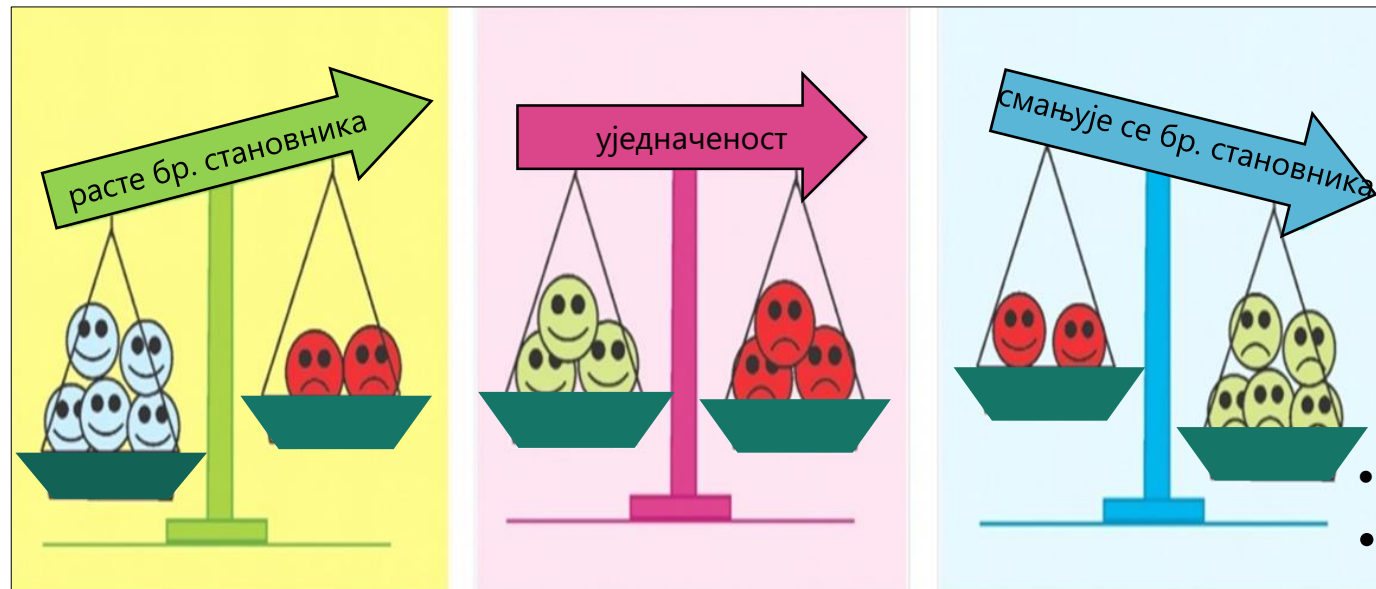

Природни прираштај

- **Природни прираштај** је разлика између наталитета и морталитета.
- **Стопа природног прираштаја**-показује колико се повећао или смањио број становника у једној години на сваких 1 000 становника. Изражава се у промилима(‰).

Природни прираштај је
ПОЗИТИВАН.

Природни прираштај је
НЕГАТИВАН.

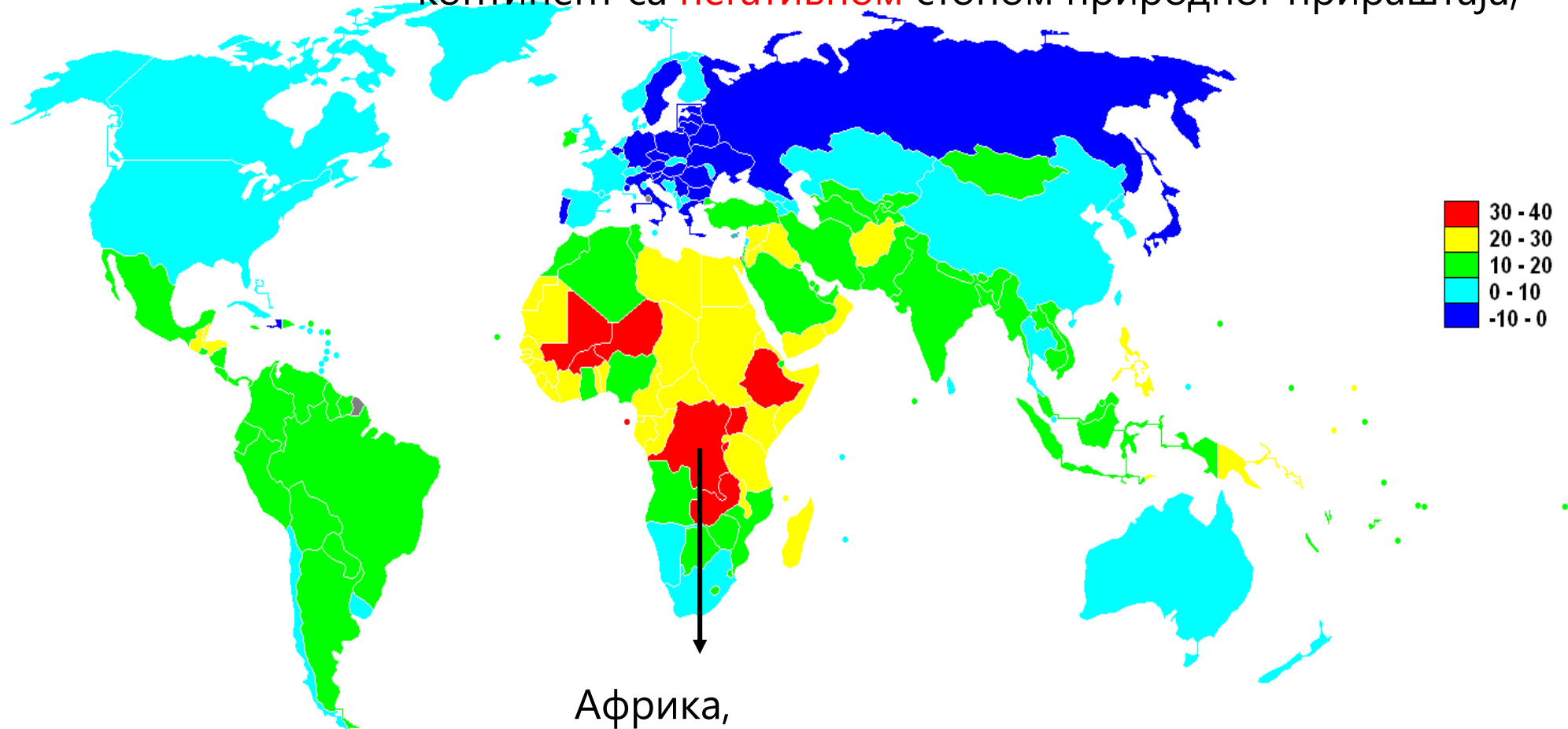
- „бела куга“
- депопулација

Природни прираштај у свету

Европа,
континент са **негативном** стопом природног прираштаја, — 0,3 ‰.

Африка,
континент са **највишом** стопом природног прираштаја, 26‰.

Природни прираштај у Србији

- Природни прираштај последње три деценије је **негативан**.
- Војводина-најнижа стопа природног прираштаја.
- Косово и Метохија-највиша стопа природног прираштаја.

	Процењен број становника [број]	Живорођени [број]	Умрли [број]	Умрла одојчад [број]	Природни прираштај [број]	Стопа живорођених [на 1 000 становника]	Стопа умрлих [на 1 000 становника]	Стопа смртности одојчади [на 1 000 живорођених]	Стопа природног прираштаја [на 1 000 становника]
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	6945235	64399	101458	308	-37059	9.3	14.6	4.8	-5.3
Раковица	107827	999	1454	7	-455	9.3	13.5	7.0	-4.2

Природни прираштај 2019. у Србији

Да ли сте знали да...

11. јул

Међународни дан
становништва

Да поновимо...

■ Основне појмове о становништву из ове и претходне лекције:

<https://learningapps.org/display?v=p10rcq9y320>

Природно кретање становништва

 Наталитет → стопа наталитета

$$\text{стопа наталитета} = \frac{\text{наталитет (број живорођених)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

 Морталитет → стопа морталитета

$$\text{стопа морталитета} = \frac{\text{морталитет (број умрлих)}}{\text{укупан број становника}} \times 1000$$

 Природни прираштај-разлика између наталитета и морталитета.

 Промил (‰)-хиљадити део

 Депопулација

 „Бела куга“